

Turlederkurset 1976

TOR GRENNE

Ettermiddagen fredag 19. mars var en broget forsamling å se utenfor Trondheim Turistforenings kontor ved Leüthenhaven i Trondheim, anbragt i og blant et farvesprakende utvalg av forskjellige tureffekter; anorakker, ski, store ryggsekker av alle mulige patenter og kulører. En ting var felles: Alle var på veg til Gjevilvasshytta, og i bunnen av ryggsekken, under store dyp av ullsokker, ullgensere, ullundertøy, ørevarmere, vindsekk og nødbluss befant seg en firkantet, liten, og lett pakke med matpapir omkring. Sannsynligvis knaste det allerede godt i innholdet om man tok den opp og ristet forsiktig på den: Knækkebrød nemlig — med et pålegg som kunne gi en tannlege god grunn til å se lyset på fremtiden! JO — det var Trondheim Turistforenings vordende turledere — på veg til Gjevilvasshytta og den praktiske del av turistforeningens turlederkurs.

Bakgrunnen for det hele var hovedsaklig et ønske i TT om å gi ny næring til den tidligere så tradisjonsrike fellesturaktiviteten innen foreningen, som sørgelig nok er gått sterkt tilbake de senere år. Ved siden av et ønske om generelt å utvikle turlivet og øke fellesturaktiviteten, ville man forsøke å «gå nye veger» med hensyn til arrangementet av fellesturene, delvis også i håp om å øke publikums interesse for fellesturene. I alle fall: For å være i stand til å utvide fellesturaktiviteten måtte man ha flere turledere.

Svaret på problemet var dette kurset, hvor omtrent tjue personer deltok — og med god fordeling mellom kjønnene. Formelt ble kurset gjennomført med fire teorikvelder ved siden av den avsluttende turen til Gjevilvasshytta. Uten å gå i detaljer må det nevnes at Tore Kristian Mo var ansvarlig for mye av det som ble gjennomgått teorikveldene om fjellutstyr og fjellvett generelt. Det ble klart at oppgaven som turleder kan by på praktiske problemer som å måtte bære en ryggsekk for en deltaker eller lindre nøden for en som har pådratt seg gnagsår. På grunn av at fellesturene stort sett går langs merkede ruter og sjelden altfor langt fra folk, er det ikke ofte en turleder trenger opptre som lege eller hjelpekorps, mulighetene på disse felter begrenser seg også selv.

Etter ønske fra kursdeltakerne ble det likevel gjennomført en kurskveld med førstehjelp på programmet. Lege Jørn Magne Eggen la her vekt på aktuelle situasjoner, hvor en turleder faktisk kan være i stand til å hjelpe uten å ha noen særlig medisinsk bakgrunn. Noen hovedpunkter var gnagsår, leddskader, snøblindhet, munnsår, solforbrenning og brannså, forfrysninger, samt enkel medikamentbruk ved forskjellige smerter. Kunstig åndedrett ble selvsagt også grundig gjennomgått.

Som en generell orientering til turlederaspirantene fortalte Sverre Kirksæter om redningstjenestens administrative og operative oppbygning. Videre ble demonstrert et utvalg av noe av det som finnes av fjellutstyr på markedet i dag, utlånt fra en av byens sportsforretninger, og Turistforeningens formann orienterte om virksomheten, hyttene og noen av tur-rutene. Et av inntrykkene en sitter igjen med, er at turlederoppgaven langtfra bare er av praktisk-teknisk art. Den dreier seg vel så mye om menneskelige egenskaper; alt fra evnen til å omgås

*Arbeidet med å lage en flatgrop i full gang.
Instruksjon av vordende turledere.*

Foto: Roar Nåsund. →
Foto: Roar Nåsund.

Gøy på turlederkurs:

Foto: Roar Nålsund.

og skape kontakt i en gruppe av kanskje høyst forskjellige mennesker til det å gjøre turen til noe mer enn en kilometerjakt, ved for eksempel å ha litt kjennskap til og fortelle om botanikk, dyreliv, lokalhistorie o.s.v. i de traktene en ferdes.

Men tilbake til den praktiske delen av kurset. Vi startet altså fra Trondheim fredag ettermiddag med kurs for Oppdal og Festa bru. Under en gnistrende klar stjernehimmel ble det en herlig tur innover til Gjevilvasshytta, hvor et bedre måltid ventet.

Lørdag morgen opprant med det samme været, sprakende kulde, vindstille og en dyp blå himmel over de hvite, nesten urørte snøviddene. Drømmevær! Men kanskje ikke helt realistisk ved øvelse i graving av nødbivuakk, som var dagens første post på programmet. I den første og beste snøfonna ved hytta var det snart anlagt en liten by med de forskjellige typer nødbivuakker ... Ved en rundtur tilslutt ble alle kommentert og diskutert. Det ble etterhvert klart at anvendeligheten av de ulike typene varierer endel med de aktuelle forhold under en nødsituasjon, som vær og vind, topografi og snømengder. Likevel er inntrykket at enkelte bivuaaktyper generelt er bedre enn andre, som det sjelden eller aldri vil være aktuelt å bygge under andre forhold enn pent vær.

Om kvelden sprang en bombe: «Pakk ryggsekken for dagstur og vær klar utenfor så snart som mulig!» Vel, snart snodde en lang tarm av tjuet ettermiddagsdorske turlederinspiranter opp fra bjørkeskogen en knapp times marsj fra hytta. Her, under den klare stjernehimmel og i et

Natten tilbringes i «flatgrop».

Foto: Roar Nålsund.

nydelig nattevær ventet neste overraskelse: Det ble «kommandert nødsituasjon» (!) — hva ville vi gjøre? Smått om senn begynte noen å reagere med å grave en lang «flatgrop» med plass til samtlige. Her ble en god del av natten tilbragt og når alt kom til alt var ikke denne opplevelsen så ubehagelig likevel.

Turmessig ble likevel søndag helgens høydepunkt. Etter en gruppevis og felles diskusjon av kursprogrammet og etterfølgende instruksjon i bruk og montering av hjelpekjelke, ble nesen vendt mot Hornet. Under turen fikk noen av kursdeltakerne prøve seg som «turledere» for resten av selskapet. Et av turlederens problemer — å holde gruppen samlet — ble demonstrert, riktignok ikke helt program-messig, da en av kurslederne ville gå en annen veg enn den ruten den valgte «turlederen» hadde bestemt! Vi var sannsynligvis de siste på Hornet den søndagen, og nedrennet til Ferta med omtrent 1000 meter i høydeforskjell i forhold til toppen, ble turens fine avslutning. Hvilket føre og hvilken nytelse. Jeg kan godt forestille meg i hvilken bakke Erik Håker har kjørt sine barneski!